

Aspecte pozitive și aspecte negative din experiența lucrului la Clubul de lectură și scriere creativă

prof. Brândușa Chelariu, Colegiul *Richard Wurmbbrand*

Intotdeauna am considerat că unul dintre lucrurile cele mai importante pe care le poți face pentru un copil, la vârsta învățământului primar sau la vârsta învățământului gimnazial, este să-i dezvolți plăcerea de a citi. Un copil educat să aprecieze lectura și care-și petrece timpul descoperind în fiecare săptămână cărți noi și interesante va fi câștigat din nenumărate puncte de vedere. Nu e vorba doar de îmbogățirea vocabularului și de dezvoltarea imaginației, e vorba de avantaje mult mai consistente și mai complexe. Copilul își va dezvolta spiritul critic, va avea simțul umorului, se va putea purta adecvat în funcție de diferite situații, va fi creativ, spontan și va fi pregătit să asimileze mai ușor cunoștințe chiar din alte domenii.

În consecință, am decis acum trei ani să înființăm în Colegiul *Richard Wurmbbrand* **Clubul de lectură și de scriere creativă**. Ne-am propus să-i provocăm pe elevi să citească, dar ne-am propus, de asemenea, să analizăm îndeaproape activitățile pe care le desfășurăm pentru ca, în urma feed-backului obținut, să putem fi mai performanți în ceea ce întreprindem. În primul rând, ne-am gândit că fiecare acțiune a clubului trebuie să fie pregătită în detaliu și focalizată pe sarcini precise de lucru. Știam că elevii vor veni dornici să împărtășească ce au mai citit, dar că acest lucru nu este suficient. Discuțiile riscă să se „dilueze” și ei nu reușesc să comunice coerent, pe marginea cărților lecturate, dacă nu sunt îndrumați în acest sens. Astfel, ne-am gândit că e bine ca, de fiecare dată, să împărtășim impresii despre cărțile citite recent, în zece-cincisprezece minute, iar apoi, activitățile să se desfășoare conform unui plan bine articulat, gândit de bibliotecar și de profesorul de română, astfel încât copiii să poată fi activi, creativi și interesați de ceea ce se întâmplă în fiecare secundă a întâlnirii. Printre lucrurile de care ținem cont la întâlnirile din cadrul clubului, un element de bază îl constituie *noutatea, excepționalul* fiecărei întâlniri. Am constatat că elevii noștri s-au obișnuit să fie incitați la discuții într-o manieră originală, care ne solicită de multe ori imaginația. Un alt element de care ținem seama este *încurajarea*. Copiii care vin la club, nu sunt neapărat cei mai buni elevi ai școlii, dar sunt elevi care, dintr-un motiv sau altul sunt atrași de cărți. Ne-am gândit să-i facem să se simtă importanți, să se simtă motivați să intervină în discuții, să-i facem să aibă încredere că, la club, părerea fiecăruia contează. În plus, am gândit acțiunile noastre ca fiind *focalizate pe o anumită temă*, anunțată din timp. În acest fel, copiii au putut pregăti un anumit text, informații despre un personaj, au lecturat anumite fragmente sau o anumită specie epică.

Din experiența desfășurării diferitelor activități, am tras câteva concluzii care ar putea fi utile și altor promotori ai lecturii și pe care dorim să vi le împărtășim.

O activitate plăcută a Clubului a fost cea în care am dorit să „exploatăm” talentul și bucuria copiilor de a citi și de a picta. Am împărtășit mai întâi despre cărțile citite în perioada de când nu ne-am mai văzut, și apoi am citit o poveste despre un preot lacom care ajunge să fie

Aspecte pozitive și aspecte negative din experiența lucrului la Clubul de lectură și scriere creativă

pedepsit crunt pentru defectul său de caracter. După lectură, am discutat cu elevii principalele secvențe epice, precum și învățămintele pe care le pot trage în urma citirii textului respectiv. Apoi am împărțit copiii pe grupe și le-am cerut să picteze o scenă anume, din cele discutate. Copiilor le-a făcut plăcere să-l portretizeze verbal pe preotul ticălos, au tras concluziile potrivite din deznodământul poveștii și au fost entuziași la gândul că vor picta. Atelierul de pictură nu a fost însă decât parțial un succes. S-au hotărât cu greu cum să reprezinte secvența narativă care le-a fost desemnată. Timpul pe care l-au avut la dispoziție a fost prea scurt (45 de minute) și, în plus, unii copii s-au dovedit destul de puțin talentați la desen, așa încât realizările lor au fost incomplete și sub așteptările noastre. Altfel s-a pus problema când am solicitat ajutorul doamnei profesoare de desen pentru a „decora” cele mai reușite producții literare ale copiilor. Am obținut, cu ajutor de specialitate, adevărate bijuterii picturale!

O altă activitate a vrut să pună în legătură talentul actoricesc al copiilor cu pasiunea pentru lectură. Am ales patru titluri de cărți despre care știam că sunt favoritele elevilor și le-am dat un termen de o lună ca să le citească. La întâlnirea de club i-am pus să se grupeze în patru echipe, în funcție de preferințele lor pentru o anumită carte sau alta. De asemenea, le-am cerut să aleagă o secvență reprezentativă pentru a o interpreta. Din nou, elevilor le-a făcut mare plăcere să discute despre text, să-și aleagă rolurile, dar, pentru interpretarea lor, am fi avut nevoie de ajutorul unui profesionist. În plus, pentru că unii dintre ei nu au mai avut experiența dramatizării unor texte, nu au știut să aleagă replicile relevante, nu au putut să fie expresivi în rolul pe care l-au primit și nu s-au gândit suficient la mișcarea scenică.

A treia activitate s-a canalizat pe creativitatea literară. Am vrut să-i facem pe copii creatori de povești și i-am pus să citească basme înainte de activitatea clubului. La întâlnirea noastră, au povestit texte al căror conținut era amuzant, spectaculos sau grav, moralizator. În etapa ulterioară, au fost puși să construiască ei înșiși textul unei povești, trăgând la sorti un personaj propus de profesor (o alună, o bătrânică, o fetiță de zece ani, un urs, un cizmar etc.). Am stabilit și morala pe care trebuia să o aibă toate poveștile, respectiv faptul că „E foarte bine să fii ordonat!” Am remarcat că elevii au fost foarte inventivi, deși exprimarea și pitorescul amănunțelilor a dovedit că, pe măsură ce înaintează în vârstă, elevii pot înțelege tot mai bine complexitatea și rigorile unei creații literare. Ne-a amuzat produsul literar al celor de clasa a VII-a. Ei au scris despre un împărat îngrozitor de dezordonat. Într-o zi, un cizmar ingenios i-a făcut o pereche de papuci fermecați. Aceștia nu puteau fi scoși din picioare, dar aveau o calitate deosebită: l-au pus pe împărat la treabă, așa cum nu s-ar fi așteptat nimeni. Înălțimea sa a început să facă ordine și curățenie, nu doar în camera lui, ci în tot palatul și în curtea palatului, și, în plus, a început să colinde întreaga împărăție, în căutare de locuri neîngrijite și dezordonate, pentru că, împăratul din povestea copiilor nu se putea abține să nu facă ordine și curățenie... Asta, până într-o zi, când a căzut la pat, bolnav de oboseală. Ce s-a întâmplat cu împăratul... e foarte interesant de aflat! Destul să vă spunem că s-a lecut odată pentru totdeauna de obiceiul prost de a-și lăsa lucrurile împrăștiate.

Aspecte pozitive și aspecte negative din experiența lucrului la Clubul de lectură și scriere creativă

Concluzia noastră a fost că activitatea unui Club de lectură va fi un succes dacă știm să gestionăm bine potențialul elevilor și dacă nu le risipim inutil energia pentru lucruri față de care ei nu au avut prilejul să-și dovedească aptitudinile (cum a fost, în cazul nostru pictura și arta dramatică). Altfel spus, la împlinirea unei bucurii legate de lectură se pot implica și profesorii care predau alte discipline decât limba maternă, iar copiii vor vedea că lectura este o pasiune comună tuturor iubitorilor de frumos!

Brândușa CHELARIU este profesor de Limba și Literatura Română în cadrul Colegiului Richard Wurmbbrand din Iași. Absolventă a cursurilor de filologie a Facultății de Litere a Universității "Al. I. Cuza", prof. Chelariu Brândușa coordonează Clubul de Lectură al colegiului și este implicată într-o serie de proiecte internaționale desfășurate cu alte instituții partenere.